

REVITALIZACE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ VE STŘÍBŘE - ARCHITEKTONICKÁ STUDIE

NÁVRH STUDIE Č. :

1

AUTOŘI STUDIE : **ING. MARKÉTA VELIČKOVÁ,**
 ING. PETR VELIČKA,
 JAN CYRANY,
 MGR. JITKA CALABOVÁ

ZÁSADY ŘEŠENÍ ÚZEMÍ V ŠIRŠÍCH SOUVISLOSTECH

Celkový koncept náměstí vychází ze struktury historického jádra města Stříbra, které leží na ostrohu nad řekou Mží. Jádro města je semknuto do kruhu, jehož pomyslným středem je budova renesanční radnice. Ulice uvnitř kruhu tvoří rastr obdélníkových bloků. A právě kruh a obdélník se tak stávají stěžejními prvky, ze kterých vychází základní koncept náměstí.

Ze západu ústí na náměstí dvě ulice (Benešova a Husova), tak vznikají dva středové obdélníky – a to: obdélník náměstí a obdélník vymezený zmíněnými ulicemi, který je připojen k náměstí v mírném úhlu. Tyto dva prvky jsou v konceptu navzájem propojeny dvěma „zelenými sponami“ (partery zeleně) lemujícími radnici.

Skrz ulici Benešova a dále přes náměstí vedla v minulosti významná obchodní stezka Praha – Norimberk, která je v návrhu připomenuta.

Doprava v současném stavu znepráhňuje, komplikuje až vylučuje pobytovou funkci náměstí, proto je vytvořen nový systém dopravní obslužnosti náměstí a průjezdnosti. Hlavní změnou je zrušení diagonálního průjezdu z ulice Tylova na ulici

Plzeňskou a převedení tohoto dopravního tahu na východní stranu náměstí. Kromě MHD a dopravní obsluhy je zakázán vjezd na náměstí z ulice Husova a tak je zbytečný transit přes náměstí jednosměrně odkloněn na ulici Plzeňskou skrz ulici Žižkovu a Kostelní. V opačném směru je transit z ulice Plzeňské odkloněn na ulici Mánesova a dále ven z centra. Navržené opatření je důležitou součástí zklidnění centra města – v současnosti totiž i přes vybudovaný obchvat jádra města se náměstí stává až ze 70% (dle našich průzkumů) pouze komunikační zkratkou při průjezdu na Plzeň. Součástí dopravního řešení je redukce stávajících parkovacích prostor na náměstí a jejich přesun na vymezená záchytná parkoviště v docházkové vzdálenosti. Na náměstí tak zůstávají pouze parkovací místa pro nezbytné využití.

ZÁKLADNÍ PRINCIPY NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ

1. KONCEPT

- STRUKTURA OBDÉLNÍKŮ

Obdélníková plocha náměstí je rozdělena na vnitřní parter, který lemuje obslužná komunikace, ta zároveň od centrální části odděluje rozšířené pěší tahy podél fasád. Vnitřní prostor náměstí je rozčleněn obdélníkovým rastrem, který primárně vychází z celkové struktury historického jádra. Velikost rastru vychází z měřítka morového sloupu a osově navazuje na střed renesanční radnice. Rastr je tvořen systémem různě široké řádkové dlažby jednotlivých obdélníkových polí skládaných do šachovnicového systému. Rohy obdélníků jsou zdůrazněny velkými barevnými kamennými deskami. Tyto kamenné desky zároveň slouží v prostoru navrhovaného tržiště jako kryty pro uložení technické infrastruktury pro připojení jednotlivých stánků v době trhů / slavností.

Pravidelné obdélníkové členění je podpořené stříhanými alejemi platanů. Tyto stromy jsou vybrány z důvodů jejich barvy kůry (stříbrné) a skutečnosti, že se mohou dobře tvarovat do potřebných kvádrů, takže charakter habitu odpovídá potřebám městského prostředí:

v prvním případě jsou stříbrné platany pokračováním zelených pásů podél radnice a stávají se tak „zelenými sponami“ mezi náměstím a přilehlou západní částí. Interiér těchto prvků je zároveň odpočinkovým místem, které nabízí „chladivý“ stín stromů a společně s navazujícími vodními prvky vytváří příjemné mikroklima k osvěžení.

ve druhém případě částečně vytváří alej společně s vodními prvky a nově vybudovanou pohledovou stěnou „novou východní frontu“, tyto prvky

znovuoživují vyváženost celého prostoru a vrací na místo historické stopy vývoje náměstí (připomínka kláštera v zrcadlení). Zároveň alej odcloňuje přilehlá parkovací místa a poskytuje jim stín.

- KRUH, OZVĚNA „VYCHÁZEJÍCÍ“ Z RADNICE

Symbolika kruhu je převzata z tvaru středověkého města, který je jasně patrný dodnes. Kruh symbolizuje plnost, citlivost, Slunce, Měsíc. Pomyslným středem kruhu ve Stříbře je renesanční radnice, od které se ve fragmentech, prostřednictvím vodních prvků, šíří středové kružnice ozvěn historie. Fragmenty kružnic vytváří dvě vodní brány:

- I. DYNAMICKOU – vodní stříky v západní části náměstí tvoří bránu k radnici
- II. KLIDNOU – dva nízké vodní partery ve východní části náměstí (se zrcadlícím se klášterem) tvoří bránu ke středu náměstí – k morovému sloupu. Část v okolí morového sloupu je vymezena pro městské slavnosti a trhy.

Zmíněné fragmenty vodní ozvěny rozdělují náměstí do tří zón: parter západní a východní s větší koncentrací mobiliáře, je prioritně určen k odpočinku a k delšímu pobytu. Středová část je ponechána více méně volná – podporuje tak dominantu morového sloupu a zároveň umožňuje příležitostné konání městských slavností, historických trhů atd.

- PŘIPOMENUTÍ HISTORICKÝCH VAZEB

I. VYVÁŽENÍ DOMINANT SVĚTSKÉHO A DUCHOVNÍHO ŘÁDU

Část plochy vodního parteru v jihovýchodním rohu náměstí tvoří reliéf fasády dnes již neexistujícího minoritského kláštera – tím je na náměstí opět vrácena síla obou řádů – světského i duchovního

II. PŘIPOMÍNKA HISTORICKÉ TEPNY ROZVOJE MĚSTA

V trase původní kupecké stezky je do dlažby vložena „stříbrná brož“ – tenký kovový proužek – do kterého jsou vyryty názvy měst, kterými prastará stezka procházela.

III. PŘIPOMÍNKA POMNÍKU PADLÝM V 1. SVĚTOVÉ VÁLCE

V jihovýchodním rohu náměstí, v místě, kde stával pomník padlým, je tento objekt připomenut stříbrným čtvercovým obrysem v dlažbě.

IV. ZACHOVÁNA KAŠNA PŘED RADNICÍ

Pískovcová kašna před radnicí je zachována v původním místě a jakoby nahodile pluje na pravidelném dispozičním řešení centra náměstí. Svým umístěním pouze doprovází centrální osu začínající u vchodu radnice, která pokračuje dále k morovému sloupu a následně k vodním parterům.

V. BAREVNOST A SVĚTLO

Základní výběr barev a materiálů vychází ze dvou protikladů místních klimatických podmínek, názvu města a barevnosti stěžejního prvku náměstí – fasády renesanční radnice. Dominantní tak zůstávají „nebarvy“ černá a bílá, které jsou v různých přechodech kombinovány v celém náměstí. Mobiliář ve svých posedových plochách využívá přírodní barvy dřeva a doplňuje tak celkovou barevnost náměstí stejně jako pískovcové části na fasádě radnice. Lamy a další prvky mobiliáře jsou barevně laděny do šedé – stříbrné barvy. Kontrast černé a bílé je použit i ve vodních parterech. V noci je v protikladu k „denním barvám“ nasvíceno náměstí teplými tóny tak, aby se i v těchto klimatických podmínkách zpříjemnila atmosféra podvečerního města. Nasvíceny jsou především dominanty náměstí (radnice, morový sloup), vodní prvky a stromy.

2. FUNKČNÍ NÁPLŇ

- pobytová plocha pro krátkodobou rekreaci – posezení pod korunami stromů spojené s osvěžením ve vodních střících, posezení u kaváren
- místo setkání
- místo poučení – připomínka historie kupecké stezky
- prostor pro pořádání kulturních akcí – trhy, slavnosti, koncerty, venkovní kino, divadlo
- nutné parkovací plochy

3. URBANISTICKÉ VAZBY

Byly nastíněny v kapitole: ZÁKLADNÍ PRINCIPY NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ – KONCEPT – návrh náměstí vychází z celkové struktury starého města a navazuje na ni.

Omezení dopravy na náměstí a její navázání na dopravní strukturu města je řešeno v kapitole ZASADY ŘEŠENÍ ÚZEMÍ V ŠIRŠÍCH SOUVISLOSTECH

4. VZTAH K ÚZEMNÍMU PLÁNU

Řešení je v souladu s územním plánem

5. NAPLNĚNÍ SOUTĚŽNÍCH PODMÍNEK

Návrh plně respektuje soutěžní podmínky, k řešení byl připojen (z důvodů přímé návaznosti na náměstí a funkčního propojení) i prostor u muzea navazující na jihovýchodní část náměstí.

ZDŮVODNĚNÍ ZVOLENÉHO URBANISTICKO – ARCHITEKTONICKÉHO ŘEŠENÍ

Základní koncept náměstí vychází ze struktury starého města, ale zároveň se snaží splnit funkční nároky a požadavky současné doby, zvýrazňuje historicky významné monumenty a doplňuje je soudobým řešením za použití především přírodních materiálů.

ZHODNOCENÍ PŘÍNOSU NAVRŽENÉHO ŘEŠENÍ PRO PROSTŘEDÍ MĚSTA

- zklidnění automobilové dopravy v centru města
- znovu objevení obytného prostoru, který si přisvojily během posledních desetiletí automobily
- zkvalitnění životního prostředí pro návštěvníky i místní
- získání místa pro oživení ruchu města kulturními akcemi
- připomínka důležitých historických momentů města
- zatraktivnění prostoru náměstí ve večerních hodinách prostřednictvím nasvětlení důležitých prvků

ZHODNOCENÍ, JAK JE VYHOVĚNO POŽADAVKŮM ZADÁNÍ

Návrh respektuje zcela požadavky zadání a to konkrétně: používá přírodní materiály (nový povrch náměstí), zklidňuje automobilovou dopravu, zvýrazňuje cenné historické prvky, prezentuje město a jeho tradicemi (historické trhy, slavnosti), oživuje náměstí prostřednictvím zeleně, vytváří novou koncepci veřejného osvětlení a umísťuje nový městský mobiliář.